

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

**СТУДЕНТСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ УНІВЕРСИТЕТУ
(СПУ)**

вул. Володимирська, 60, м. Київ, 01601

тел. (044) 239-34-98, (044) 521-32-74

e-mail: spu@knu.ua

від 26.11.2025 року
№150/2025-11

**Міністру освіти і науки України
Оксену ЛІСОВОМУ**

**Ректору
Київського національного
університету імені Тараса
Шевченка
Володимиру БУГРОВУ**

**Голови
Студентського парламенту
Київського національного
університету імені Тараса
Шевченка
Соломії ОРЛЕНКО**

ЗВЕРНЕННЯ

**щодо порушення порядку використання коштів органів студентського
самоврядування та необхідності усунення виявлених порушень**

Студентський парламент Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі — *Студентський парламент Університету*) засвідчує Вам свою повагу.

Студентський парламент Університету звертається до Міністерства освіти і науки України (далі — *МОН*) як центрального органу виконавчої влади у сфері вищої освіти, а також до Адміністрації Університету в особі Ректора та інших посадових

осіб, відповідальних за організацію фінансування органів студентського самоврядування (*далі — ОСС*), у зв'язку з виявленим фактом використання коштів студентського самоврядування без передбаченого законодавством та внутрішніми актами Університету погодження з Головою Студентського парламенту Університету, як вищого виконавчого ОСС Університету, та без відповідних рішень ОСС, що суперечить Закону України «Про вищу освіту» та внутрішнім нормативним актам Університету.

З наданої копії наказу Ректора Університету «Про проведення навчального заходу органів студентського самоврядування» (*Додаток 1*) встановлено, що на підставі подання Голови Студентського парламенту Факультету психології призначено проведення Школи ОСС «Спільнота: досліджуємо нові горизонти» на базі Канівського природного заповідника у період з 25 по 29 серпня 2025 року.

У тексті наказу визначено відповідальних посадових осіб за організацію заходу, у тому числі передбачено забезпечення харчування та організацію кава-брейків для учасників заходу «за кошти, виділені на студентське самоврядування», однак відсутні будь-які посилання на подання або погодження Голови Студентського парламенту Університету, як вищого виконавчого ОСС Університету, а також відсутня згадка про рішення Конференції студентів Університету або іншого компетентного ОСС щодо спрямування відповідних коштів на зазначений захід, що підтверджується аналізом копії наказу.

Відповідно до п. 1.4.1 Положення про студентське самоврядування Університету (*далі — Положення*), фінансовою основою студентського самоврядування є кошти, визначені Вченою радою Університету в розмірі не менш як 0,5 відсотка власних надходжень, а також інші надходження, причому такі кошти включаються до кошторису Університету з окремим виділенням та є цільовими для діяльності органів студентського самоврядування, а п. 1.4.2 цього ж Положення прямо встановлює, що кошти, виділені на діяльність студентського самоврядування, можуть використовуватися шляхом закупівлі товарів та послуг лише на підставі подання очільника виконавчого ОСС відповідно до затвердженого Конференцією студентів Університету кошторису.

Відповідно до ст. 5 Регламенту про бюджет ОСС Університету (далі — *Регламенту*), Студентський парламент Університету розпоряджається коштами, виділеними на здійснення його прямих обов'язків та нерозподіленими й невикористаними коштами ОСС Університету.

Відповідно до ст. 6 Регламенту, Студентські парламенти інститутів і факультетів розпоряджаються коштами, виділеними на здійснення його повноважень.

На підставі вищенаведеного, для використання коштів, визначених як «кошти, виділені на студентське самоврядування» без конкретизації рівня Факультету психології чи Університету, обов'язковою є наявність подання саме Голови вищого виконавчого ОСС Університету, тобто Голови Студентського парламенту Університету, а не Голови Студентського парламенту структурного підрозділу.

Відповідно до п. 1.6.3 Положення, Адміністрація Університету забезпечує органи студентського самоврядування приміщеннями, обладнанням та іншими ресурсами, необхідними для виконання їхніх повноважень, за письмовим зверненням керівника відповідного органу студентського самоврядування, що підкреслює обов'язковість ініціативи саме ОСС, а не Адміністрації Університету, при визначенні потреб та напрямів використання ресурсів ОСС.

На рівні законодавства України, а саме ч. 10 ст. 40 ЗУ №1556-VII «Про вищу освіту» від 01.07.2014 встановлює, що фінансовою основою студентського самоврядування є, зокрема, кошти, визначені Вченою радою закладу вищої освіти в розмірі не менш як 0,5 відсотка власних надходжень, отриманих закладом від основної діяльності, а ч.11 ст. 40 цього Закону прямо передбачає, що кошти органів студентського самоврядування спрямовуються на виконання їхніх завдань і здійснення повноважень відповідно до затверджених ними кошторисів, при цьому органи студентського самоврядування публічно звітують про використання коштів та виконання кошторисів не рідше одного разу на рік.

Відповідно до п. 8 ст. 40 Закону України «Про вищу освіту» встановлює, що Адміністрація закладу вищої освіти не має права втручатися в діяльність ОСС, що в контексті фінансів означає недопустимість підміни рішень виборних ОСС

адміністративними розпорядчими актами без належних рішень та подань з боку цих ОСС.

Відповідно до ст. 13 Закону України «Про вищу освіту» центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки, тобто МОН, здійснює державну політику у сфері вищої освіти, затверджує обов'язкові для закладів вищої освіти нормативно-правові акти, а його рішення, прийняті в межах повноважень, є обов'язковими до виконання закладами вищої освіти незалежно від форми власності, відтак МОН є компетентним органом для реагування на порушення гарантій студентського самоврядування, визначених ст. 40 Закону України «Про вищу освіту», а також для надання обов'язкових до виконання приписів щодо усунення порушень у національному закладі вищої освіти, яким є Університет.

За своєю правовою природою описані відносини стосуються реалізації гарантованого законом права студентів на самоврядування, включно з правом самостійно визначати напрями використання коштів, що становлять фінансову основу ОСС, при чому Адміністрація Університету зобов'язана організаційно і фінансово забезпечувати реалізацію цього права, але не підміняти собою ОСС у питаннях розпорядження їхніми коштами. Відсутність у наказі Ректора Університету посилання на подання Голови Студентського парламенту Університету, про необхідність якого прямо говорить п. 1.4.2 Положення, а також загальне формулювання про використання «коштів, виділених на студентське самоврядування» без визначення конкретного кошторису і органу, який ухвалив рішення про їхнє використання, свідчать про те, що адміністроване Університетом використання цих коштів відбулося або планується без дотримання обов'язкового етапу — подання та погодження з боку очільника відповідного виконавчого ОСС і прийняття відповідного рішення ОСС, який затвердив кошторис. Якщо йдеться про кошти університетського рівня, власником розпорядчих повноважень щодо них є Студентський парламент Університету, а виключним суб'єктом подання — його Голова, що означає, що ініціювання використання таких коштів виключно поданням Голови Студентського парламенту Факультету психології суперечить і Закону України «Про вищу освіту», і внутрішнім актам Університету. Якщо ж

Адміністрація Університету стверджуватиме, що йдеться про кошти конкретного Студентського парламенту структурного підрозділу, тоді посилання в наказі повинно було б містити чітке зазначення відповідного кошторису Студентського парламенту структурного підрозділу, а також реквізити рішення цього органу про направлення частини своєї частки коштів на фінансування університетського заходу, що наданим наказом не підтверджується та підлягає перевірці шляхом витребування протоколів засідань Студентського парламенту Факультету психології та відповідних фінансових документів.

Наявний же варіант, коли наказ Ректора одночасно визначає використання «коштів, виділених на студентське самоврядування», і вказує як єдину підставу подання Голови Студентського парламенту лише одного структурного підрозділу, створює ситуацію, за якої ОСС, що представляє лише частину студентства Університету, фактично виступає ініціатором використання коштів, які за законом і внутрішніми документами Університету належать до фінансової основи студентського самоврядування всього Університету, без належного врахування позиції і рішень вищих ОСС, що порушує принципи добровільності, рівності та колегіальності управління ОСС, закріплені в п. 3 ст. 40 Закону України «Про вищу освіту».

Поширеним контраргументом з боку Адміністрації Університету може бути твердження, що наказ Ректора Університету лише організаційно забезпечує захід, а фактичне фінансування здійснюється на підставі окремих договорів, заявок або кошторисів, які нібито погоджуються з ОСС, однак така позиція не усуває порушення, адже вимога п. 1.4.2 Положення щодо подання очільника виконавчого ОСС стосується саме етапу ухвалення рішення про використання коштів, тобто до моменту їхнього фактичного витрачання, і є передумовою для будь-яких подальших процедур закупівлі. Іншим можливим контраргументом є посилання на те, що захід має загальноуніверситетський характер і здійснюється «в інтересах студентського самоврядування», отже Адміністрація Університету начебто має право на свій розсуд визначати, на які заходи спрямовувати кошти, виділені на студентське самоврядування, однак п. 11 ст. 40 Закону України «Про вищу освіту» імперативно встановлює, що кошти ОСС спрямовуються на виконання їхніх

завдань «відповідно до затверджених ними кошторисів», тобто рішення про напрями витрат належать до виключної компетенції самих ОСС, а не Адміністрації Університету. Зміст Положення та Регламенту є спеціалізацією цього законодавчого припису на рівні внутрішнього права Університету, тому роз'яснення МОН щодо застосування ст. 40 Закону України «Про вищу освіту», зокрема лист МОН «Щодо фінансування органів студентського самоврядування» №1/9-496 від 21.10.2015, яким підкреслюється, що кошти, визначені Вченою радою Закладу Вищої Освіти, мають використовуватися ОСС самостійно відповідно до затверджених ними кошторисів, лише підтверджують недопустимість адміністративного втручання у розпорядження цими коштами.

Описані дії Адміністрації Університету, що виявляються у виданні наказу про проведення заходу із прямою вказівкою на використання коштів ОСС без посилання на подання Голови Студентського парламенту Університету та без зазначення рішення ОСС, яке затвердило відповідне спрямування коштів у межах кошторису ОСС, створюють ознаки порушення п. 8, п. 10 і п. 11 ст. 40 Закону України «Про вищу освіту» та суперечать п. 1.4.2 і п. 1.6.3 Положення і Регламенту, що тягне обов'язок Адміністрації Університету та МОН як засновника вжити заходів для відновлення порушених прав ОСС і забезпечення належної фінансової автономії ОСС в Університеті.

З огляду на те, що це звернення є письмовим зверненням громадянина у розумінні ст. 3 Закону України «Про звернення громадян», воно має бути розглянуте у порядку і строки, визначені ст. 19 і ст. 20 цього Закону, тобто не пізніше одного місяця від дня надходження, а у разі, якщо питання не потребує додаткового вивчення, невідкладно, але не пізніше п'ятнадцяти днів, з обов'язковим повідомленням заявника про результати розгляду та вжиті заходи.

Враховуючи викладене,

ПРОСИМО:

1. Визнати на рівні Адміністрації Університету, що використання коштів ОСС для проведення Школи ОСС «Спільнота: досліджуємо нові горизонти» на підставі

наказу ректора без подання Голови Студентського парламенту Університету, як вищого виконавчого ОСС Університету, та без відповідного рішення ОСС про спрямування коштів за затвердженим кошторисом є таким, що не відповідає ч. 8, ч. 10 і ч. 11 ст. 40 Закону України «Про вищу освіту», Положенню та Регламенту, і зобов'язатися усунути це порушення шляхом внесення змін до зазначеного наказу у частині джерел фінансування або шляхом відшкодування до бюджету ОСС всіх сум, фактично витрачених за рахунок цих коштів на виконання наказу, із одночасним забезпеченням відображення відповідних коригувань у кошторисі ОСС.

2. Провести службову перевірку прийняття і виконання наказу із залученням представників ОСС, у тому числі Студентського парламенту Університету та Контрольно-ревізійної комісії студентів, щодо наявності чи відсутності подань з боку Голів відповідних ОСС, рішень ОСС про спрямування коштів та фактичних фінансових операцій, і за результатами перевірки притягнути винних посадових осіб до дисциплінарної відповідальності в разі встановлення порушень внутрішніх положень і законодавства.
3. МОН як центральний орган виконавчої влади у сфері вищої освіти, керуючись ст. 13 Закону України «Про вищу освіту», вжити заходів реагування, у тому числі шляхом надання припису або окремого доручення Університету щодо усунення виявлених порушень, забезпечення неухильного виконання ст. 40 Закону України «Про вищу освіту», Положення та Регламенту, а також розглянути питання про доцільність загального роз'яснення для Закладів Вищої Освіти щодо неприпустимості адміністративного втручання в розпорядження коштами ОСС.
4. Надати в установлені Законом України строки письмову відповідь про результати розгляду цього звернення із зазначенням конкретних вжитих заходів, у тому числі із наданням інформації про обсяг коштів ОСС, фактично використаних на виконання вказаного наказу, джерела їхнього походження, підстави бухгалтерського обліку та посилання на рішення відповідних ОСС, які нібито стали підставою для таких витрат, якщо такі рішення існують.

5. У разі ігнорування вимог цього звернення, неприйняття заходів до усунення порушень або ненадання вмотивованої відповіді у строки, визначені ст. 20 Закону України «Про звернення громадян», прошу вважати це звернення офіційним повідомленням про системне порушення Закону України «Про вищу освіту» повідомляю, що залишаю за собою право звернутися до адміністративного суду із позовом про визнання протиправними бездіяльності та рішень Адміністрації Університету і зобов'язання вчинити певні дії на підставі ст. 5, п. 1 ч. 1 ст. 19 та ст. 50 Кодексу адміністративного судочинства України, а також до інших контролюючих органів, включно з Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, щодо порушення права на участь в управлінні закладом вищої освіти та права на належне самоврядування студентської спільноти.

Заздалегідь вдячні за оперативність.

З повагою

**Голова Студентського
парламенту Університету**

Соломія ОРЛЕНКО

На документ накладено КЕП

Копія наказу Ректора Університету «Про проведення навчального заходу органів студентського самоврядування».

КАНІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

НАКАЗ

№ _____ від _____, 2025 р.

Про проведення навчального заходу
органів студентського самоврядування

З метою сприяння розвитку студентського самоврядування в Університеті на підставі подання голови Студентського парламенту факультету психології

НАКАЗУЮ:

1. Провести реалізацію Школи органів студентського самоврядування «Спільнота: досліджуємо нові горизонти» на базі Канівського природного заповідника з 25 по 29 серпня 2025 року.
2. Начальнику сектору неформальної освіти Центру соціального розвитку Ростиславу КОВАЛЬЧУКУ, заступниці декана з виховної роботи факультету психології Юлії КРАСІЛОВІЙ сприяти організації та проведенню заходу.
3. Директору Канівського природного заповідника Володимиру ПИЛИПЕНКУ надати відповідні приміщення для проведення заходу та перебування учасників. Провести інструктаж учасників щодо правил перебування на території заповідника.
4. Головному бухгалтеру Валентині ДЕНИСЕНКО здійснити покриття витрат за кошти, виділені на студентське самоврядування.
5. Директору Центру харчування № 2 Надії КОЛЕСНИК забезпечити організацію кава-брейків для учасників заходу за кошти, виділені на студентське самоврядування.
6. Начальнику Центру логістики та транспортного обслуговування університету Юрію КАЛАЙТАНУ забезпечити перевезення учасників заходу.
7. Координатору Школи органів студентського самоврядування Щоголю Д.В. (факультет психології) провести інструктаж учасників школи про необхідність дотримання правил внутрішнього розпорядку Університету та норми Етичного кодексу в університетському просторі на період заходу.
8. Контроль за виконанням наказу покласти на проректора з науково-педагогічної роботи (гуманітарні питання) Тараса КОМПАНИЦЯ.

Ректор
Володимир БУГРОВ

Погоджено:
Проректор
з науково-педагогічної роботи
(гуманітарні питання)
Проректор
з науково-педагогічної роботи
(перспективний розвиток)
Головний бухгалтер
Начальник ПФВ
Тарас КОМПАНИЦЬ

Лариса СОХАТЮК
Валентина ДЕНИСЕНКО
Ірина ДЬОЛОГ
Ірина СЕДЕНКО